

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

NEWSLETTER

Jaderné energetiky

09/2021

ZPRAVODAJ MPO PRO VÝSTAVBU NOVÝCH JADERNÝCH ZDROJŮ V ČR

AKTUALITY/UDÁLOSTI Z
PŘÍPRAVY NOVÝCH
JADERNÝCH ZDROJŮ

5. ZASEDÁNÍ STÁLÉHO
VÝBORU PRO
VÝSTAVBU NOVÝCH
JADERNÝCH ZDROJŮ

DALŠÍ KROKY V
PŘÍPRAVĚ VÝSTAVBY
NOVÉHO JADERNÉHO
ZDROJE

Foto: ČEZ a.s.

Vážení čtenáři,

na nedávném setkání s představiteli Sdružení ENERGOREGION 2020 jsem byl požádán, aby Ministerstvo průmyslu a obchodu přímo informovalo dotčené obce, občany a jejich starosty, ale obecně i širokou veřejnost, o přípravě nového jaderného zdroje v Dukovanech a rozvoji jaderné energetiky v ČR. Vzájemná informovanost je předpokladem ke vzájemné důvěře a podpoře projektu (nejen) ze strany regionu, které si velmi vážím. S radostí tak plním svůj slib a obnovuji vydávání tzv. občasníku jaderné energetiky.

V prvním obnoveném čísle jsme pro vás připravili rekapitulaci milníků přípravy nového jaderného zdroje v Dukovanech. Seznámíme vás s událostmi z druhého a třetího čtvrtletí tohoto roku i s V. zasedáním Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR. Také se více dozvíte o diskusi k jaderné energetice v Evropské unii, konkrétně hodnocení tzv. „taxonomie“, jejímž cílem je nastavit vodítka pro udržitelné investice. Je bezpochyby, že naše vláda hájí legitimní zájmy

ČR a věcný, neideologický přístup. Tj. fakt, že jádro má mít rovné podmínky s ostatními nízkouhlíkovými zdroji a být součástí cesty k efektivnímu snižování emisí skleníkových plynů. A v našem případě také cestou, jak zajistit stabilní dodávky elektřiny a tepla a energetickou soběstačnost ČR.

Přeji vám příjemné a inspirativní čtení.

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA,

vicepremiér a ministr průmyslu, obchodu a dopravy

AKTUALITY/UDÁLOSTI

- 8. března 2021 vydal Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB) společnosti Elektrárna Dukovany II a.s. (EDU II) povolení k umístění dvou bloků nového jaderného zdroje (NJZ) v Dukovanech.
- Vláda 29. března 2021 schválila [usnesení vlády č. 339, které se týká bezpečnostního posouzení uchazečů pro výběrové řízení na dodavatele NJZ EDU II](#).
- 27. dubna letošního roku MPO vydalo EDU II. státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny.
- 19. dubna 2021 vláda schválila [usnesení č. 394](#) k bezpečnostnímu posouzení uchazečů pro výběrové řízení na dodavatele NJZ EDU II. (vymezení přípustných dodavatelů jaderné technologie – francouzská EDF, jihokorejská KHNP a americký Westinghouse).
- Počínaje 1. květnem 2021 vznikla na MPO samostatná sekce jaderné energetiky. Řídí ji náměstek ministra pro jadernou energetiku PhDr. Tomáš Ehler, MBA, Sekce má dva odbory a jedno samostatné oddělení (podrobněji [ZDE](#)).
- Společnost EDU II. předala 1. června 2021 dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí se všemi přílohami a výkresy na Městský úřad Třebíč.
- 16. června 2021 poslanci ve třetím čtení schválili vládní návrh zákona o opatřeních k přechodu ČR k nízkouhlíkové energetice (nízkouhlíkový zákon). Senát návrh zákona 21. července vrátil zpět do PSP s pozměňovacími návrhy. Dne 15. září PSP schválila senátní vratku, zákon by měl nabýt účinnosti k 1. lednu 2022.
- Bezpečnostní dotazník společnost EDU II. 21. června 2021 rozeslala třem potenciálním uchazečům o výstavbu NJZ v Dukovanech. Znamená předkvalifikaci s cílem zhodnotit všechny potenciální dodavatele a získat

informace potřebné pro zajištění bezpečnostních zájmů státu.

- 22. června 2021 se uskutečnil kulatý stůl v Senátu na téma: „Jak dál s výstavbou Dukovan?“ Diskuze se zúčastnili zástupci zákonodárců, státu, samospráv, hospodářských svazů i investora. Řešili energetickou bezpečnost, dostupné ceny elektřiny pro české domácnosti a průmysl, aktuální stav a další kroky.

- Vicepremiér a ministr průmyslu, obchodu a dopravy Karel Havlíček se společně s náměstkem pro jadernou energetiku Tomášem Ehlerem zúčastnil setkání valné hromady Energoregionu. Diskuze se týkala převážně rozvoje regionu a zapojení českého průmyslu do výstavby. Na setkání bylo přijato [prohlášení ohledně výstavby a podpory jaderné energie](#).

STÁLÝ VÝBOR PRO VÝSTAVBU NOVÝCH JADERNÝCH ZDROJŮ

Stálý výbor pro výstavbu nových jaderných zdrojů (SVVNJZ) v ČR je stálým meziresortním koordinačním a poradním orgánem vlády pro otázky jaderné energetiky a realizace a aktualizace Národního akčního plánu rozvoje jaderné energetiky v ČR.

5. ZASEDÁNÍ STÁLÉHO VÝBORU PRO VÝSTAVBU NOVÝCH JADERNÝCH ZDROJŮ

V pořadí již páté zasedání výboru se konalo 29. dubna 2021. Řešila se na něm zejm. příprava výběrového řízení na dodavatele a model financování NJZ EDU II. První bod diskuze se primárně zabýval fází bezpečnostního posouzení. Vláda schválila fázi bezpečnostního posouzení kandidátů před samotným zahájením výběrového řízení; v návaznosti na vývoj bezpečnostní situace se rozhodlo o nepřivání společnosti Rusatom Overseas JSC do bezpečnostního posouzení.

Výběr uchazečů, kteří budou přizváni do výběrového řízení, provede příští vláda na základě získaných informací z bezpečnostního posouzení, které je podmínkou pro účast v tendru. Bezpečnostní posouzení připravili investor a MPO a následně doplnilo Ministerstvo vnitra (MV). Na jeho vyhodnocení se budou podílet zpravodajské služby ČR.

V rámci bezpečnostního posouzení se rozhodlo, že budou vyzváni k poskytnutí informací do 30/11/2021 tři přípustní dodavatelé jaderných technologií: Électricité de France, Korea Hydro & Nuclear Power Company a Westinghouse Electric Company.

Druhým bodem programu bylo představení modelu financování NJZ EDU II a následná diskuze. Vláda

schválila [UV755/2020](#) model financování pro nové jaderné zdroje v ČR prostřednictvím poskytnutí návratné finanční výpomoci podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Pro projekt EDU II [UV755/2020](#) uložilo rozpracování tohoto modelu, na počátku r. 2021 bylo doplněno zadání rozpracovat i variantu až 100% státního financování. Cílem je dosáhnout výkupní ceny elektřiny v rozmezí ca. 50-60 EUR/MWh (v cenách r. 2020).

Na základě [UV755/2020](#) byl doplněn návrh zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, poskytnutí NFV pro NJZ za specifických podmínek:

- 0 % úroková sazba po dobu výstavby;
- úroková sazba po zprovoznění ve výši 1 p. b. nad vyšší nákladů na financování státního dluhu, min. však 2 %;
- další podmínky jako např. možnost poskytnout NFV i v EUR či jiných cizích měnách.

Preferovaná varianta s vyšším podílem státního financování předpokládá, že ČEZ a.s. financuje do roku 2024 fázi 1 (příprava projektu až do uzavření smlouvy s dodavatelem) vlastním kapitálem. Následně stát poskytne NFV pro 2. až 4. fázi (příprava projektu na základě smlouvy s dodavatelem, výstavba a spouštění)

Důsledkem vyššího podílu státního financování bude možné docílit výkupní ceny v dolní části intervalu předpokládaného rozpětí 50-60 EUR/MWh. Zákon o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice zakotvuje mechanismus prověření přiměřenosti výkupní ceny (pravidelný přezkum po 5 letech), resp. míry návratnosti investic.

DALŠÍ KROKY A DŮLEŽITÉ MILNÍKY V PŘÍPRAVĚ VÝSTAVBY NOVÉHO JADERNÉHO ZDROJE

Aktuálně dochází k bezpečnostnímu posouzení potenciálních uchazečů. Na vyplnění dotazníku mají čas do letošního listopadu. Dotazník bude poté přezkoumán a vyhodnocen vládou a zpravodajskými službami. Na přelomu roku 2021/2022 vláda na základě bezpečnostního dotazníku schválí seznam uchazečů pro výzvu k podání nabídek. Mezi léty 2022–2023 se uskuteční tendr a jednání s dodavateli o nabídkách. Následovat bude výběr a schválení preferovaného dodavatele a podpis smlouvy v roce 2024. Výstavba nového jaderného zdroje se plánuje na rok 2029, uvedení do provozu pak na rok 2036.

MILNÍKY V PŘÍPRAVĚ VÝSTAVBY NJZ

- **08/2019** – Ministerstvo životního prostředí vydalo souhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. (05/2018 - veřejné projednání v Maďarsku, 06/2018 - Veřejné diskuse v Rakousku a v Německu, 06/2018 Veřejné projednání v České republice na zimním stadionu v Třebíči).
- **07/2020** – Uzavřeno smluvní uspořádání mezi státem a investorem.
- **07/2020** – Zahájení prenotifikace veřejné podpory NJZ EDU II.
- **03/2021** – Povolení k umístění dle atomového zákona od SÚJB
- **04/2021** – Státní autorizace od MPO
- **06/2021** – EDU II požádala o územní rozhodnutí (územní řízení nyní probíhá)

Členové SVVNJZ (srpen 2021)

Předseda: Předseda vlády ČR (Ing. Andrej Babiš)

Místopředseda: Ministr průmyslu a obchodu (Doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA)

Členové:

1. místopředseda vlády a ministr vnitra (Jan Hamáček)

Ministr životního prostředí (Mgr. Richard Brabec)

Ministryně pro místní rozvoj (Ing. Klára Dostálová)

Ministr zahraničních věcí (Jakub Kulhánec, MA)

Ministryně financí (JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.)

Poslanec KDU-ČSL (Ing. Jan Bartošek)

Poslanec SPD (Ing. Radim Fiala)

Poslanec STAN (Mgr. Petr Gazdík)

Poslanec KSČM (Ing. Pavel Kováčik)

Poslankyně TOP 09 (Mgr. Helena Langšádlová)

Poslanec ODS (Ing. Zbyněk Stanjura)

Poslanec Piráti (Ing. Petr Třešňák)

Předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (Ing. Dana Drábová, Ph.D.)

Státní tajemnice pro evropské záležitosti a

náměstkyně pro řízení Sekce pro evropské záležitosti, Úřad vlády ČR (Mgr. Milena Hrdinková)

Náměstek sekce právní a majetku státu, Ministerstvo financí (Mgr. Ondřej Landa)

Náměstek pro řízení sekce energetiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ing. et. Ing. René Neděla)

Předseda dozorčí rady ČEZ, a.s. (Ing. Otakar Hora, CSc.)

Předseda představenstva a generální ředitel ČEZ, a.s. (Ing. Daniel Beneš, MBA)

Oddělení poradců a analýz, Úřad vlády (Ing. Jaroslav Ungerman, CSc.)

- **06/2021–11/2021** - Fáze bezpečnostního posouzení potenciálních uchazečů.
- **12/2021–01/2022** – Vláda schválí seznam uchazečů pro výzvu k podání nabídek.
- **2024** – Podpis smlouvy s vybraným dodavatelem NJZ, podpis Smlouvy o výkupu se státem a rozhodnutí MPO o poskytnutí návratné finanční výpomoci.
- **2024–2029** příprava projektu a získání povolení k výstavbě (atomový zákon) a stavebního povolení (stavební zákon)
- **2029** – Zahájení výstavby nového jaderného zdroje.
- **2036** – Uvedení do provozu.

JADERNÁ ENERGETIKA V EVROPSKÉ UNII A AKTIVITY ČR

Stejně jako jiné členské státy EU je Česká republika (ČR) zavázána k postupné dekarbonizaci. I přes tento závazek ČR požaduje, aby byly nastavovány dosažitelné a realistické cíle, a aby mj. aby nedošlo k poškození tuzemské energetiky a hospodářství. Vzhledem k rozdílným podmínkám, které jsou dané historickým vývojem energetického průmyslu a geografickými podmínkami, požaduje ČR co nejširší uplatnění všech nízkoemisních zdrojů včetně jaderné energetiky, která bude tvořit společně s obnovitelnými zdroji energie a energetickými úsporami páteř české dekarbonizace.

Společně s dalšími projadernými státy, mezi které patří zejm. Francie, Polsko, Maďarsko, Slovensko, Rumunsko, Bulharsko, Slovinsko a Finsko, se ČR aktivně zasazuje o respektování a uznání energetického využití jaderné energetiky jako svobodné volby nezbytné pro dosažení klimatických ambicí v rámci EU. Konkrétně jde o kontinuální prosazování dekarbonizačních přínosů jaderné energetiky v rámci četných pracovních skupin na různých bilaterálních a multilaterálních jednáních či četné apely formou dopisů adresovaných Evropské komisi. V prosinci 2020 se ČR podařilo do závěrů Evropské rady prosadit jadernou energetiku jako jeden z nástrojů dekarbonizace a zajištění energetické bezpečnosti.

Zejména během posledních dvou let v souvislosti s postupným posunem příprav výstavby nového jaderného zdroje, ale také v souvislosti s pokrokem v projednávání návrhu nařízení Evropského

parlamentu a Rady o zřízení rámce pro udržitelné financování známé též pod názvem „taxonomie“ (viz výše), začala ČR stupňovat své úsilí. Ministr průmyslu a obchodu a ministr životního prostředí ve společném dopise z dubna loňského roku apelovali na inkluzi jaderné energetiky do taxonomie. Další dopis ministra průmyslu a obchodu a ministryně financí z loňského dubna se týkal finančních implikací rozšiřování záběru taxonomie nejen pro jaderný sektor. Letos v březnu pak poslali vrcholným představitelům Evropské komise společný dopis premiéři Visegrádské čtyřky, ke kterému se přidalo Rumunsko, Slovinsko a Francie skrze prezidenta Macrona. Apelovali v něm na zařazení jaderné energie do udržitelných činností v rámci taxonomie z důvodu nutnosti splnění klimatických závazků a rovných podmínek pro jádro.

S blížícím se předsednictvím ČR v Radě EU v rámci předsednického tria se spolupráce a koordinace posiluje zejména s Francií, ale také Švédskem. Pro posílení vazeb v jaderné energetice hodlá ČR využít mj. Evropské jaderné fórum (ENEF), které bude MPO hostit během českého předsednictví v druhé polovině roku 2022. MPO se také hodlá zapojit do vznikajícího Evropského partnerství pro malé modulární reaktory, vznikajícího pod Technologickou platformou pro udržitelnou jadernou energii (SNETP).

V rámci bilaterálních závazků ČR pravidelně projednává otázky jaderné energetiky a bezpečnosti rovněž s Německem a Rakouskem.

TAXONOMIE A JADERNÁ ENERGETIKA

Pro naplnění energeticko-klimatických cílů do roku 2030 chce Evropská unie uvolnit okolo 350 mld. eur ročně, a proto nastavuje orientační nástroje pro investory v podobě „taxonomie“, pravidel pro vykazování a udržitelných benchmarků a standardů. Sektoru jaderné energie, která jako nízkouhlíkový zdroj značně přispěje k dosažení cíle klimatické neutrality, hrozí, že nebude kvůli jednotlivým kritériím taxonomie označen za udržitelný, čímž by se mu zhoršil přístup k financování.

Evropská komise přijala návrh delegovaného aktu obsahujícího technická kritéria taxonomie pro udržitelné investice pro cíle mitigace a adaptace 8. června 2021 a byla tak zahájena tzv. písemná procedura, kdy mají Rada a Evropský parlament čtyři měsíce pro možné vyslovení námítky. Ty činnosti, které v taxonomii nebudou uvedeny, nemají mít nyní žádnou kategorii, nejsou tak považovány ani za environmentálně škodlivé, ani neutrální, ani jim nelze přičíst mírný pozitivní dopad. Řada sektorů v

delegovaném aktu není uvedena a může být v druhé polovině roku 2021 doplněna doplňkovým delegovaným aktem pro mitigaci a adaptaci. Kromě činností v jaderné energetice se jedná o činnosti v sektoru zemního plynu a nízkoemisních a dekarbonizovaných plynů, ale také zemědělství a lesnictví.

Pro českou vládu je zásadní, aby regulace vždy primárně vycházela ze skutečného hodnocení rizik. Vzhledem k tomu, že taxonomie představuje jeden ze základních stavebních bloků rámce pro udržitelné financování, měla by Evropská unie důkladně zvážit, které hospodářské činnosti jsou udržitelné a jakým jsou přínosem pro dekarbonizaci. Zároveň má taxonomie zůstat „orientačními vodítky“, tj. nesmí se dotýkat práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií (čl. 194 Smlouvy o fungování EU).

Vývoj jednání k udržitelným financím je znepokojující s ohledem na selektivní přístup Evropské komise k jednotlivým zdrojům energie. Regulační rámec z pohledu ČR musí obsahovat i podmínky pro

financování plynových projektů a jaderného sektoru. Bez těchto technologií nemůže ČR fakticky realizovat postupnou transformaci a dekarbonizaci celého hospodářství. O samotném zařazení do taxonomie bude rozhodovat Evropská komise a s ohledem na rozdílné postoje členských států i v rámci Evropské komise je otázka udržitelnosti jaderné energetiky zároveň otázkou politická.

ČR souhlasí s pozitivním hodnocením jaderné energie ze strany Společného výzkumného střediska Evropské unie, které vydalo technickou zprávu k naplňování taxonomního kritéria o neškodlivosti (DNSH). K této zprávě vydaly stanovisko dvě expertní skupiny, pracovní skupina pro jadernou bezpečnost podle čl. 31 EURATOM a vědecký výbor pro zdraví, environmentální a nově vznikající rizika (SCHEER). Otázku zařazení jaderné energie do taxonomie ČR v poslední době otevřela na Radě pro životní prostředí 10. června, Radě pro energetiku 11. června a v expertních skupinách. Pozici ČR předal místopředseda vlády Havlíček místopředsedovi Evropské komise Timmermansovi při jeho návštěvě ČR 16. července.